

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 29 maja 2024 r.

DIH-3.707.53.2024.JS

DECYZJA DIH-3.65.2024

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 312), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania wniesionego przez przedsiębiorcę Macieja Wdzięcznego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Maciej Wdzięczny „Virus” Sklep i Serwis Komputerowy w Kozienicach od decyzji PO.56.ZSE.6.2024.MM Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 1 marca 2024 r. (nr akt sprawy: DR.8361.241.2023), wymierzającej ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 5 000 zł (słownie: pięć tysięcy złotych), z tytułu niedopełnienia obowiązków wynikających z art. 37 ust. 4 oraz art. 39 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1622 ze zm.), **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach 20, 21 i 24 listopada 2023 r. inspektorzy reprezentujący Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej „Mazowieckim WIIH” lub „organem pierwszej instancji”, działając w ramach upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr DR-263/2023 z 20 listopada 2023 r., przeprowadzili kontrolę w sklepie i serwisie komputerowym należącym do przedsiębiorcy Macieja Wdzięcznego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Maciej Wdzięczny „Virus” Sklep i Serwis Komputerowy w Kozienicach, zwanego dalej „stroną” lub „przedsiębiorcą”.

Na podstawie art. 48 ust. 11 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2024 r. poz. 236), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców”, nie dokonano zawiadomienia przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli, gdyż kontrolę przeprowadzono na podstawie bezpośrednio stosowanych przepisów prawa Unii Europejskiej.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że kontrolowany przedsiębiorca, jako podmiot udostępniający na rynku sprzęt elektryczny i elektroniczny, wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi wynikającemu z art. 37 ust. 4 ustawy o zużytym sprzęcie, nie umieścił

w widocznym miejscu w punkcie sprzedaży informacji w zakresie, o którym mowa w ust. 1-3, tj. o tym, że:

- dystrybutor obowiązany jest do nieodpłatnego odbioru zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych w punkcie sprzedaży, o ile zużyty sprzęt jest tego samego rodzaju i pełnił te same funkcje co sprzęt sprzedawany;
- dystrybutor, dostarczając nabywcy sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych, obowiązany jest do nieodpłatnego odbioru zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych w miejscu dostawy tego sprzętu, o ile zużyty sprzęt jest tego samego rodzaju i pełnił te same funkcje co sprzęt dostarczony;
- dystrybutor prowadzący jednostkę handlu detalicznego o powierzchni sprzedaży - w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - wynoszącej co najmniej 400 m² poświęconej sprzedaży sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych, jest obowiązany do nieodpłatnego przyjęcia w tej jednostce lub w jej bezpośredniej bliskości zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych, którego żaden z zewnętrznych wymiarów nie przekracza 25 cm, bez konieczności zakupu nowego sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych.

Na podstawie wyników kontroli stwierdzono również, że kontrolowany przedsiębiorca nie umieścił w widocznym miejscu w punkcie sprzedaży informacji o punktach zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, co stanowiło naruszenie obowiązków wynikających z art. 39 pkt 2 ustawy o zużytym sprzęcie.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z 24 listopada 2023 r. (nr akt: DR.8361.241.2023) oraz w dołączonej do niego dokumentacji. Do protokołu kontroli osoba upoważniona do reprezentowania przedsiębiorcy nie zgłosiła uwag w przewidzianym ustawowo terminie.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 2 lutego 2024 r., na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), zwanej dalej „Kpa”, Mazowiecki WIIH zawiadomił stronę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej, na podstawie art. 91 pkt 25 i pkt 26 lit. c ustawy o zużytym sprzęcie, z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 37 ust. 4 oraz art. 39 pkt 2 tej ustawy, informując także o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu. Pismo to doręczono stronie w dniu 6 lutego 2024 r.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, Mazowiecki WIIH w drodze decyzji PO.56.ZSE.6.2024.MM z 1 marca 2024 r. (nr akt sprawy: DR.8361.241.2023), wymierzył stronie karę pieniężną w wysokości 5 000 zł (słownie: pięć tysięcy złotych), na podstawie art. 91 pkt 25 i pkt 26 lit. c w związku z art. 92 pkt 5 oraz art. 93 ust. 2 i 5 ustawy o zużytym sprzęcie, z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 37 ust. 4 oraz art. 39 pkt 2 tej ustawy. Decyzja ta została doręczona stronie 8 marca 2024 r.

W dniu 28 marca 2024 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej „Prezesem UOKiK” lub „organem drugiej instancji”, otrzymał za pośrednictwem Mazowieckiego WIH, złożone przez stronę pismo (nadane 20 marca br. u kuriera firmy Pocztex), zawierające odwołanie od ww. decyzji. W odwołaniu strona wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji oraz umorzenie przedmiotowego postępowania. Strona stwierdziła, że do kwietnia 2023 r. była powieszona informacja o punktach odbioru elektrośmieci GLOS (adres strony internetowej) i informacja że Kozienicka Gospodarka Komunalna prowadzi Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych darmowy. Zdaniem strony w wyniku przemeblowania w maju 2023 r. kartka z tymi informacjami zawieruszyła się. Strona dodała, że jej lokal to ok. 17,6 m² w związku z tym nie jest zobowiązana do nieodpłatnego przyjmowania zużytego sprzętu, którego żaden z zewnętrznych wymiarów nie przekracza 25 cm, bez konieczności zakupu nowego sprzętu przeznaczonego do gospodarstw domowych. Strona przyznała, że przez wiele lat działalności nie odmówiła przyjęcia sprzętu do utylizacji, ponieważ nikt takiego sprzętu nie chciał zostawić. Wskazała również, że nie prowadzi jakiegokolwiek formy sprzedaży internetowej poza małym lokalnym sklepem. W opinii strony zatrudniony pracownik nie miał wiedzy i świadomości o konieczności wywieszenia informacji wymaganych z ustawą o zużyтым sprzęcie. Strona stwierdziła, że stara się odzyskać zdjęcia z informacjami sprzed maja 2023r. Na koniec napisała, że kara grzywny jaką została ukarana jest dla niej bardzo wysoka i ma nadzieję na jej umorzenie. Pismem z 2 kwietnia 2024 r. nr DIH-3.707.53.2024.JS, Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu, w tym do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Zawiadomienie doręczono stronie 8 kwietnia br. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, w postępowaniu administracyjnym w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji Handlowej organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem IH”. Organem wyższego stopnia jest Prezes UOKiK.

Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania. Do zadań Inspekcji Handlowej, na mocy art. 87 ustawy o zużyтым sprzęcie, należy kontrola przestrzegania przez dystrybutorów m.in. przepisów art. 37 i art. 39 tej ustawy.

Pojęcie dystrybutora zostało wyjaśnione w art. 4 pkt 2 ustawy o zużytym sprzęcie i oznacza ono osobę fizyczną, jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej lub osobę prawną w łańcuchu dostaw, która udostępnia na rynku sprzęt; dystrybutor może być jednocześnie wprowadzającym sprzęt.

Przez sprzęt należy rozumieć urządzenie, którego prawidłowe działanie jest uzależnione od dopływu prądu elektrycznego lub od obecności pól elektromagnetycznych, oraz urządzenie mogące służyć do wytwarzania, przesyłu lub pomiaru prądu elektrycznego lub pól elektromagnetycznych, które są zaprojektowane do użytku przy napięciu elektrycznym nieprzekraczającym 1000 V dla prądu przemiennego oraz 1500 V dla prądu stałego, zaś przez sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych - taki sprzęt, który może być używany w gospodarstwach domowych, jak i przez użytkowników innych niż gospodarstwa domowe, stosownie do treści art. 4 pkt 13 i 14 ustawy o zużytym sprzęcie. Z kolei, pojęcie zużytego sprzętu oraz zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych wyjaśnione zostało odpowiednio w art. 4 pkt 24 i 25 tej ustawy.

Jak stanowi art. 4 pkt 17 ustawy o zużytym sprzęcie, udostępnienie na rynku oznacza dostarczanie sprzętu w celu jego dystrybucji, konsumpcji lub używania na terytorium kraju w ramach działalności gospodarczej, odpłatnie lub nieodpłatnie.

Zgodnie z art. 37 ust. 4 ustawy o zużytym sprzęcie, dystrybutor jest obowiązany do umieszczenia w widocznym miejscu w punkcie sprzedaży informacji w zakresie, o którym mowa w ust. 1-3, tj. o tym, że:

- dystrybutor obowiązany jest do nieodpłatnego odbioru zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych w punkcie sprzedaży, o ile zużyty sprzęt jest tego samego rodzaju i pełnił te same funkcje co sprzęt sprzedawany;
- dystrybutor, dostarczając nabywcy sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych, obowiązany jest do nieodpłatnego odbioru zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych w miejscu dostawy tego sprzętu, o ile zużyty sprzęt jest tego samego rodzaju i pełnił te same funkcje co sprzęt dostarczony;
- dystrybutor prowadzący jednostkę handlu detalicznego o powierzchni sprzedaży w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynoszącej co najmniej 400 m² poświęconej sprzedaży sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych, jest obowiązany do nieodpłatnego przyjęcia w tej jednostce lub w jej bezpośredniej bliskości zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych, którego żaden z zewnętrznych wymiarów nie przekracza 25 cm, bez konieczności zakupu nowego sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych.

Jednocześnie w myśl art. 37 ust. 4 ustawy o zużytym sprzęcie, dystrybutor udostępniający na rynku sprzęt za pomocą środków porozumiewania się na odległość jest obowiązany do przekazania tych informacji w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi, w szczególności na stronie internetowej lub w formie komunikatu.

W świetle art. 39 pkt 2 ustawy o zużytych sprzęcie, dystrybutor jest obowiązany do umieszczenia w widocznym miejscu w punkcie sprzedaży informacji o punktach zbierania zużytego sprzętu, a w przypadku udostępniania na rynku sprzętu za pomocą środków porozumiewania się na odległość - do przekazania tych informacji w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi, w szczególności na stronie internetowej lub w formie komunikatu.

Zgodnie z art. 91 ustawy o zużytych sprzęcie, administracyjnej karze pieniężnej podlega ten, kto:

- wbrew przepisowi art. 37 ust. 4 nie umieszcza w widocznym miejscu w punkcie sprzedaży informacji w zakresie, o którym mowa w art. 37 ust. 1-3, lub kto udostępniając na rynku sprzęt za pomocą środków porozumiewania się na odległość nie przekazuje tych informacji w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi, w szczególności na stronie internetowej lub w formie komunikatu (pkt 25);
- wbrew przepisom art. 39 nie umieszcza w widocznym miejscu w punkcie sprzedaży informacji o punktach zbierania zużytego sprzętu, a w przypadku udostępniania na rynku sprzętu za pomocą środków porozumiewania się na odległość - nie przekazuje tych informacji w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi, w szczególności na stronie internetowej lub w formie komunikatu (pkt 26 lit. c).

W świetle art. 92 pkt 5 i 6 ustawy o zużytych sprzęcie, administracyjne kary pieniężne wynoszą: w przypadku, o którym mowa w art. 91 pkt 22-24 i 26 - od 5 000 zł do 500 000 zł, zaś w przypadku, o którym mowa w art. 91 pkt 25 - od 5 000 zł do 300 000 zł.

Zgodnie z art. 93 ust. 2 ustawy o zużytych sprzęcie, administracyjne kary pieniężne za naruszenia przepisów, o których mowa w art. 91 pkt 22-26, wymierza, w drodze decyzji, właściwy wojewódzki inspektor IH. W świetle art. 93 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości administracyjnej kary pieniężnej uwzględnia się stopień szkodliwości naruszenia, rodzaj, zakres i okres trwania naruszenia oraz dotychczasową działalność podmiotu.

Jak stanowi art. 93 ust. 4 ustawy o zużytych sprzęcie, jeżeli podmiot podlegający ukaraniu przedstawi organowi dowody i okoliczności wskazujące, że podmiot ten dochował należytej staranności i uczynił wszystko, czego można od niego rozsądnie oczekiwać, aby do naruszenia nie doszło lub że nie miał żadnego wpływu na powstanie naruszenia, a naruszenie to nastąpiło wskutek zdarzeń i okoliczności, których podmiot nie mógł przewidzieć, organ nie wszczyna postępowania w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej wobec tego podmiotu, a postępowanie wszczęte w tej sprawie umarza.

W przypadku stwierdzenia w czasie jednego postępowania kilku naruszeń wyczerpujących znamiona naruszeń określonych w art. 91 orzeka się jedną karę za wszystkie naruszenia, której wysokość nie może przekraczać najwyższej kary przewidzianej za dane naruszenia (art. 93 ust. 5 tej ustawy).

Ustawa o zużytych sprzęcie nie reguluje kwestii odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej lub udzielenia pouczenia, w związku z czym stosownie do treści art. 189a § 2 Kpa, zastosowanie mają w tym zakresie przepisy art. 189f Kpa.

Zgodnie z art. 189f § 1 pkt 1 i 2 Kpa, organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli: waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub na stronę za to samo zachowanie prawomocną decyzją została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub została ona prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

W niniejszej sprawie, na podstawie ustaleń kontroli przeprowadzonej w punkcie sprzedaży należącym do kontrolowanego przedsiębiorcy, Mazowiecki WIIH stwierdził, że kontrolowany przedsiębiorca, będąc dystrybutorem sprzętu w rozumieniu art. 4 pkt 2 ustawy o zużyтым sprzęcie, nie dopełnił obowiązków wynikających z przepisów ww. ustawy, tj.:

- art. 37 ust. 4 poprzez nieumieszczenie w widocznym miejscu w punkcie sprzedaży informacji w zakresie, o którym mowa w ust. 1-3, tj. o wszelkich sposobach odbioru zużytego sprzętu;
- art. 39 pkt 2 poprzez nieumieszczenie w widocznym miejscu w punkcie sprzedaży informacji o punktach zbierania zużytego sprzętu.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Mazowiecki WIIH w drodze decyzji PO.56.ZSE.6.2024.MM z 1 marca 2024 r. (nr akt sprawy: DR.8361.241.2023), nałożył karę pieniężną w wysokości 5 000 zł na przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który dopuścił się powyższych naruszeń. Zważywszy, że w toku jednego postępowania stwierdzono kilka naruszeń wyczerpujących znamiona czynów opisanych w art. 91 pkt 25 i pkt 26 lit. c ustawy o zużyтым sprzęcie, organ pierwszej instancji mógł orzec o jednej karze za wszystkie naruszenia, której wysokość nie mogła przekraczać najwyższej kary przewidzianej za dane naruszenia.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona stwierdziła, że do kwietnia 2023 r. była powieszona informacja o punktach odbioru elektrośmięci, która zawieruszyła się. Strona dodała, że jej lokal to ok. 17,6 m² w związku z tym nie jest zobowiązana do nieodpłatnego przyjmowania zużytego sprzętu, którego żaden z zewnętrznych wymiarów nie przekracza 25 cm, bez konieczności zakupu nowego sprzętu przeznaczonego do gospodarstw domowych. W opinii strony zatrudniony pracownik nie miał wiedzy, świadomości o istnieniu wywieszanej informacji i dbaniu do maja 2023 r. o zachowanie przepisów zgodnie z ustawą o zużyтым sprzęcie. Strona stwierdziła, że stara się odzyskać zdjęcia z informacjami sprzed maja 2023r. W ocenie Prezesa UOKiK powyższe argumenty nie zasługują na uwzględnienie. W pierwszej kolejności wskazać należy, że istotne dla sprawy są ustalenia poczynione w toku kontroli oraz fakt, że w pierwszym dniu kontroli informacje wymagane art. 37 ust. 4 (w związku z art. 37 ust. 1-3) oraz art. 39 pkt 2 ustawy o zużyтым sprzęcie, nie były dostępne dla konsumentów w kontrolowanej placówce, tj. w sklepie w Kozienicach należącym do

przedsiębiorcy, w którym strona udostępniała sprzęt, co znajduje jednoznaczne potwierdzenie w zebranych materiale dowodowym.

Prezes UOKiK wskazuje równocześnie, że obowiązkiem przedsiębiorcy (dystrybutora), który udostępnia na rynku sprzęt elektryczny i elektroniczny, jako profesjonalnego uczestnika obrotu, jest znajomość przepisów dotyczących jego działalności oraz ich respektowanie. Przepisy te stwierdzają jednoznacznie, iż to przedsiębiorca ponosi odpowiedzialność za niezrealizowanie obowiązków, jakie nakłada na niego ustawa o zużytych sprzęcie. Tak więc, podmiot gospodarczy zobowiązany do stosowania prawa i w tym zakresie powinien zorganizować działalność placówki którą prowadzi w taki sposób, by nie doszło w niej do naruszeń obowiązujących przepisów. Zaznaczyć należy również, że w sytuacji gdy przedsiębiorca decyduje się na prowadzenie działalności gospodarczej, to rozsądnym jest oczekiwanie od niego, iż będzie się stosował do obowiązujących przepisów prawa w zakresie zużytego sprzętu i za każdym razem będzie nadzorował, by wymagane informacje zostały uwidocznione w placówce. Przepisy te są prawem powszechnie obowiązującym i dotyczą każdego przedsiębiorcy, bez wyjątku, który jest dystrybutorem wprowadzającym sprzęt w rozumieniu ustawy o zużytych sprzęcie. Organ drugiej instancji stoi na stanowisku, że czynność umieszczania (wywieszania) wymaganych informacji dla klientów jest okolicznością całkowicie zależną od przedsiębiorcy. Powinnością organu kontrolującego jest natomiast zweryfikowanie, czy wymagane obowiązki informacyjne są wykonywane przez dystrybutorów w sposób należyty.

Prezes UOKiK wskazuje dalej, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką jest kara pieniężna nakładana na podstawie przepisów o zużytych sprzęcie, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego przypisaną mu obiektywną odpowiedzialność za naruszenie ciążących na nim obowiązków. Nie ma znaczenia przy tym, czy naruszenie nastąpiło z winy umyślnej bądź nieumyślnej przedsiębiorcy (bądź było wynikiem np. zwykłego niedopatrzania). Samo udowodnienie braku właściwej informacji wymaganej przepisami prawa jest wystarczającą przesłanką do nałożenia kary pieniężnej. Zatem, stwierdzenie w wyniku kontroli, że określony podmiot nie zrealizował ciążących na nim ustawowych obowiązków, co w niniejszym przypadku miało miejsce, powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną. Ponadto, odnotować należy, że ustawa nie przewiduje możliwości badania przez organ Inspekcji Handlowej istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Zatem, samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że określony podmiot nie zrealizował ciążącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej. Taki tryb postępowania prowadzony jest w stosunku wszystkich podmiotów, u których zostanie stwierdzone naruszenie przepisów ustawy o zużytych sprzęcie.

Należy wskazać, że przepisy art. 37 ust. 4 w związku z ust. 1-3 oraz art. 39 pkt 2 ustawy o zużytych sprzęcie dotyczą obowiązków informacyjnych i ich wprowadzenie miało na celu ułatwienie użytkownikom sprzętu elektrycznego i elektronicznego pozbycia się, w

prawidłowy sposób, odpadów w postaci zużytego sprzętu, a więc umożliwienia im dostępu do informacji, gdzie i na jakich zasadach mogą te odpady pozostawić. Należy przyjąć, że każdy dystrybutor sprzętu elektrycznego i elektronicznego przeznaczonego dla gospodarstw domowych, w sytuacji gdy podjął się wykonywania tego rodzaju działalności, winien w widocznym miejscu w punkcie sprzedaży umieszczać wszystkie wymagane informacje, o których mowa w art. 37 ust. 4 i art. 39 pkt 2 ustawy o zużytym sprzęcie. Nawet jeżeli dystrybutor nie prowadzi jednostki handlu detalicznego o powierzchni sprzedaży wynoszącej co najmniej 400 m² poświęconej sprzedaży sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych, to przekazanie takiej informacji konsumentowi uświadomi go, że w większym sklepie będzie miał możliwość nieodpłatnego pozostawiania zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych, którego żaden z zewnętrznych wymiarów nie przekracza 25 cm, bez konieczności zakupu nowego sprzętu. Przekazanie informacji o punktach zbierania zużytego sprzętu jest równie istotne. Uzyskanie przez konsumentów takiej wiedzy niewątpliwie przyczynia się do zwiększenia dbałości o stan środowiska naturalnego, poprzez ograniczanie pozostawiania zużytego, niepotrzebnego już sprzętu, w miejscach do tego nieprzeznaczonych. Tym samym, odmiennie niż stara się wykazać strona w odwołaniu, powyższe informacje są wymagane niezależnie od zakresu działalności podmiotu, udziału tego sprzętu w ofercie handlowej, czy też wielkości powierzchni sprzedażowej w kontrolowanej placówce handlowej. Należy bowiem rozróżnić obowiązek faktycznego odbierania zużytego sprzętu, określonego w art. 37 ust. 1-3, od obowiązku informacyjnego, określonego w art. 37 ust. 4 tej ustawy, który - jak już wyżej wykazano - nie został spełniony i odnosił się do wszystkich informacji, o których mowa w ust. 1-3, niezależnie od wielkości powierzchni sprzedażowej w kontrolowanym sklepie. Tym samym, stwierdzenie o niewielkiej powierzchni użytkowej pozostaje bez znaczenia dla oceny prawidłowości ustaleń poczynionych przez organ pierwszej instancji w powyższym zakresie.

Prezes UOKiK wskazuje, że obowiązkiem dystrybutora, który udostępnia na rynku sprzęt elektryczny i elektroniczny, jako profesjonalnego uczestnika obrotu, jest znajomość przepisów dotyczących jego działalności i ich respektowanie. Przepisy te jednoznacznie stanowią, iż to przedsiębiorca ponosi odpowiedzialność za niezrealizowanie obowiązków informacyjnych, jakie nakłada na niego ustawa o zużytym sprzęcie. Podmiot gospodarczy zobowiązany jest do stosowania prawa w tym zakresie i powinien tak zorganizować swoją działalność, by nie doszło w niej do naruszeń aktualnie obowiązujących przepisów. Przepisy te są prawem powszechnie obowiązującym i dotyczą każdego przedsiębiorcy bez wyjątku, który jest dystrybutorem sprzętu w rozumieniu ustawy o zużytym sprzęcie.

Należy zaznaczyć, że odpowiedzialność wynikająca z art. 91 pkt 25 i pkt 26 lit. c ustawy o zużytym sprzęcie ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą naruszenia prawa, w tym przypadku art. 37 ust. 4 w związku z ust. 1-3 oraz art. 39 pkt 2 tej ustawy. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok NSA z dnia 8 października 2010 r. o sygn. akt II OSK 1079/12). Oznacza to, że wystarczającą przesłanką do przypisania tej odpowiedzialności jest samo stwierdzenie niewykonania przez

określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Nie ma przy tym znaczenia, czy naruszenie obowiązków nastąpiło z winy (umyślnej czy nieumyślnej) danego podmiotu, czy też nie. Dodać należy, że ustawa ta nie przewiduje możliwości badania przez organ Inspekcji Handlowej istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego stwierdzono nieprawidłowości. Zatem samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że określony podmiot nie zrealizował ciążących na nim obowiązków, co w tym przypadku miało miejsce, powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną.

Prezes UOKiK wskazuje, że przepisy ustawy o zużytym sprzęcie, jedyną prawną możliwość odstąpienia od zastosowania sankcji przewidują w art. 93 ust. 4 tej ustawy, poprzez niewszczywanie postępowania w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej wobec podmiotu, bądź umorzenie wszczętego postępowania, w sytuacji jeżeli podmiot podlegający ukaraniu przedstawi organowi dowody i okoliczności wskazujące, że podmiot ten dochował należytej staranności i uczynił wszystko, czego można od niego rozsądnie oczekiwać, aby do naruszenia nie doszło lub że nie miał żadnego wpływu na powstanie naruszenia, a naruszenie to nastąpiło wskutek zdarzeń i okoliczności, których podmiot nie mógł przewidzieć. Z akt sprawy i zgromadzonych w nim dowodów wynika jednoznacznie, że strona była w stanie wywiązać się z obowiązków, jakie nakłada na nią ustawa o zużytym sprzęcie, a mimo to tego nie uczyniła i jednocześnie nie dowiodła, aby dochowała wszelkiej staranności, jakiej wymagają wskazane wyżej przepisy, aby mogły zostać zastosowane. Prezes UOKiK stwierdza z całą stanowczością, że to strona odpowiada za naruszenie obowiązków, jakie nakłada na nią ustawa o zużytym sprzęcie. Zgodnego z prawem działania strony wymagała przede wszystkim troska o prawo konsumentów do informacji oraz o ochronę środowiska naturalnego w zakresie postępowania ze zużytym sprzętem. Taki sprzęt zaliczany jest do szczególnej grupy odpadów niebezpiecznych, m.in. z uwagi na zawarte w nich substancje i pierwiastki chemiczne niebezpieczne dla życia, zdrowia i środowiska naturalnego. Istotne jest więc to, aby na każdym etapie dystrybucji i sprzedaży takiego sprzętu informować potencjalnego nabywcę o zagrożeniach oraz o możliwościach właściwego gospodarowania odpadami. Prezes UOKiK, podobnie jak organ pierwszej instancji uważa, że strona poprzez własne zaniechanie doprowadziła do sytuacji jednoznacznie potwierdzającej, że w dniu kontroli wymaganych informacji, o którym mowa w art. 37 ust. 4 w związku z ust. 1-3 oraz art. 39 pkt 2 tej ustawy, w widocznym miejscu w punkcie sprzedaży nie stwierdzono.

Prezes UOKiK podziela także stanowisko organu pierwszej instancji, że pomimo zaprzestania naruszenia prawa przez stronę, w niniejszej sprawie brak jest podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia administracyjnych kar pieniężnych i poprzestania na pouczeniu. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Faktem jest, że w niniejszej sprawie strona na żądanie inspektorów usunęła

stwierdzone nieprawidłowości w trakcie kontroli, co oznacza, że zaprzestała naruszenia prawa. Jednakże co istotne, w trakcie kontroli ustalono, iż strona nie wywiązała się z obowiązków nałożonych na nią przepisami art. 37 ust. 4 oraz art. 39 pkt 2 ustawy o zużytym sprzęcie, przez co konsumenci zostali pozbawieni informacji o wszelkich sposobach odbioru oraz o punktach zbierania zużytego sprzętu, a więc informacji istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska naturalnego oraz ochrony praw konsumentów. Należy zatem zgodzić się ze stanowiskiem organu pierwszej instancji, że strona naruszyła prawo w stopniu istotnym. Zaznaczyć należy, że o mało znaczącej wadze naruszenia w przypadku omawianej regulacji można byłoby mówić wtedy, gdyby wymagane prawem informacje były podane w sposób niepełny, niekompletny (np. brakowałoby tylko niektórych zapisów). Z całą pewnością należy stwierdzić, że nie dotyczy to sytuacji, gdzie w punkcie sprzedaży nie podano jakichkolwiek informacji wymaganych przepisami prawa. Zaakcentować należy, iż ustawowe obowiązki naruszone przez stronę, miały na celu ułatwienie użytkownikom sprzętu pozbycia się, w prawidłowy sposób, odpadów w postaci zużytego sprzętu, a więc umożliwienia im dostępu do informacji, gdzie i na jakich zasadach mogą te odpady pozostawić. Daje to możliwość jak największego odzysku i recyklingu zużytego sprzętu, a co za tym idzie ochrony środowiska naturalnego i zdrowia ludzi, z uwagi na obecność substancji niebezpiecznych w sprzęcie elektronicznym i elektrycznym, poprzez ograniczanie składowania zużytego, niepotrzebnego już sprzętu w miejscach do tego nieprzeznaczonych. W ocenie Prezesa UOKiK, niespełnienie powyższych obowiązków utrudniało konsumentom dostęp do informacji przysługujących im z mocy prawa w zakresie odbioru zużytego sprzętu, w związku z czym mogło naruszać zasady właściwego postępowania ze zużytym sprzętem i mieć negatywny wpływ na środowisko. W takim przypadku nie można mówić o znikomej wadze naruszenia prawa, co oznacza, że przesłanka pierwsza nie została spełniona. Za spełnioną można uznać jedynie przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia prawa. Zgodnie jednak z treścią art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, przesłanka zaprzestania naruszenia prawa musi wystąpić łącznie z przesłanką znikomej wagi naruszenia prawa, aby można było odstąpić od wymierzenia kary pieniężnej. Natomiast w omawianym przypadku nie spełniono warunku kumulatywności obu przesłanek.

W rozpatrywanej sprawie nie ziściła się również przesłanka obligatoryjnego odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu, o której mowa w art. 189f § 1 pkt 2 Kpa, gdyż na stronę za to samo zachowanie prawomocną decyzją nie została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej, ani też strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. Prezes UOKiK zwraca uwagę, że naruszenie przepisów ustawy o zużytym sprzęcie kwalifikowane jest jako delikt administracyjny i zagrożone jest karą pieniężną określoną w art. 91 pkt 22-26 tej ustawy, zaś do nałożenia kary pieniężnej uprawniony jest wyłącznie wojewódzki inspektor IH. Uwzględniając właściwość terytorialną, w stosunku do strony postępowania administracyjne w sprawie wymierzenia takiej kary pieniężnej mogły być prowadzone wyłącznie przez Mazowieckiego WIIH. Inny organ nie mógł na terenie

podlegającym kognicji Mazowieckiego WIIH nałożyć kary pieniężnej za to samo naruszenie, co oznacza, że przepisy art. 189f § 1 pkt 2 Kpa nie mają zastosowania w omawianym przypadku.

Jednocześnie należy zgodzić się ze stanowiskiem organu pierwszej instancji, że w niniejszej sprawie nie jest możliwe zastosowanie odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej na podstawie art. 189f § 2 Kpa, który stanowi, że w przypadkach innych niż wymienione w § 1, jeżeli pozwoli to na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna, organ administracji publicznej, w drodze postanowienia, może wyznaczyć stronie termin do przedstawienia dowodów potwierdzających: usunięcie naruszenia prawa lub powiadomienie właściwych podmiotów o stwierdzonym naruszeniu prawa, określając termin i sposób powiadomienia. Zgodnie z art. 189f § 3 Kpa, organ administracji publicznej w przypadkach, o których mowa w § 2, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli strona przedstawiła dowody, potwierdzające wykonanie postanowienia. W ocenie Prezesa UOKiK, w niniejszej sprawie nie zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 Kpa, tj. zastosowanie tych przepisów nie spełnieni celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna określona w art. 91 pkt 25 i pkt 26 lit. c w związku z art. 92 pkt 5 oraz art. 93 ust. 2 i 5 ustawy o zużytym sprzęcie. Okoliczności i waga naruszenia prawa, której nie sposób uznać za znikomą, nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie spełniła podstawowych obowiązków nałożonych na nią w art. 37 ust. 4 w związku z ust. 1-3 oraz art. 39 pkt 2 tej ustawy. Literalna wykładnia ww. przepisów jednoznacznie wskazuje, że warunkiem zastosowania odstąpienia od ukarania jest usunięcie naruszenia prawa, przy czym termin ten należy interpretować ściśle, a więc bez rozszerzenia jego znaczenia na przypadki „zaprzestania naruszania prawa”, tych bowiem dotyczy regulacja art. 189f § 1 Kpa (por. Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Red. prof. dr hab. Marek Wierzbowski, red. prof. dr hab. Aleksandra Wiktorowska. Rok 2021: *„Z uwagi na odmienne brzmienie tych sformułowań na gruncie komentowanego artykułu, należy uznać, że „usunięcie naruszenia prawa” nie jest tożsame z „zaprzestaniem naruszenia”. Tym samym, aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszanie przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia (oczywistych przyczyn nie jest możliwe wyeliminowanie samego naruszenia, a więc zdarzenia z przeszłości, które już zaistniało)*). Charakter naruszeń, jakich dopuściła się strona w niniejszej sprawie, wyklucza możliwość usunięcia skutków naruszenia prawa (por. uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z 25 lipca 2019 r. o sygn. akt VI SA/Wa 991/19: *„Warunkiem odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej jest także przywrócenie stanu zgodnego z prawem, naruszonego przez zachowanie stanowiące podstawę odpowiedzialności administracyjnej)*”).

Prezes UOKiK wskazuje również, że samo usunięcie naruszenia prawa nie jest wystarczające i nie pozwoli na spełnienie celów administracyjnej kary pieniężnej nakładanej na gruncie ustawy o zużytym sprzęcie, która pełni nie tylko funkcję dyscyplinująco-represyjną, ale

także i prewencyjną, mającą zapewnić wysoki poziom ochrony konsumentów (użytkowników sprzętu) oraz nie dopuścić do powstania podobnych naruszeń w przyszłości.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że okoliczności naruszenia prawa nie budzą wątpliwości co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających wymierzenie stronie kary pieniężnej z art. 91 pkt 25 i pkt 26 lit. c w związku z art. 92 pkt 5 oraz art. 93 ust. 2 i 5 ustawy o zużytym sprzęcie, którą to karę nałożono w minimalnej wysokości 5 000 zł, po uwzględnieniu w sposób prawidłowy wszystkich przesłanek wymiaru kary, o których mowa w art. 93 ust. 3 tej ustawy, tj.: stopnia szkodliwości naruszenia, rodzaju, zakresu i okresu trwania naruszenia oraz dotychczasowej działalności podmiotu. Prezes UOKiK wskazuje, że postawa strony, która w trakcie kontroli uwidoczniła w miejscu sprzedaży brakujące informacje oraz przebieg dotychczasowej działalności strony, wobec której nie stwierdzono wcześniejszych naruszeń przepisów ustawy o zużytym sprzęcie, nie stanowiły okoliczności zaostrzającej wymiar kary. Istotne w sprawie jest to, że strona nie wywiązała się w sposób należyty z obowiązków wynikających z ustawy o zużytym sprzęcie, co zostało jej niezbiecie udowodnione i stanowiło wystarczającą przesłankę do przypisania jej odpowiedzialności z tego tytułu oraz wymierzenia jej stosownej kary pieniężnej.

Przypomnieć należy, że ustawa o zużytym sprzęcie dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (Dz. Urz. UE L z 2012 r. Nr 197, s. 38, ze zm.). Stanowi ona w art. 22, że państwa członkowskie ustanawiają zasady dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów krajowych przyjętych na mocy niniejszej dyrektywy i podejmują wszystkie środki niezbędne do zapewnienia ich zastosowania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

W opinii Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara pieniężna w wysokości 5 000 zł spełnia powyższe kryteria. Kara ta mieści się w ustawowo wyznaczonych granicach i jest adekwatna do wagi naruszenia, mimo iż wymierzono ją w najniższej dopuszczalnej prawnie wysokości.

Wobec powyższego, zawarty w odwołaniu wniosek strony o uchylenie zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania, należy uznać za niezasadny, zarówno w świetle ustaleń opisanej kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa dotyczących wymierzania kary pieniężnej na gruncie ustawy o zużytym sprzęcie. Stąd też, postępowanie organu pierwszej instancji w tym zakresie należy uznać za prawidłowe, zaś zaskarżoną decyzję utrzymać w mocy.

Prezes UOKiK informuje również, że w myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 ze zm.) który zgodnie z odesłaniem wskazanym w art. 94 ustawy o zużytym sprzęcie, znajdzie zastosowanie w niniejszym przypadku, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,

3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Niniejsze uprawnienie przysługuje stronie dopiero po tym, gdy niniejsza decyzja stanie się ostateczną.

Prezes UOKiK, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów IH. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 93 ust. 6 i 7 ustawy o użytym sprzęcie, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie w terminie 14 dni od dnia, w którym przedmiotowa decyzja stanie się ostateczna, tj. od dnia jej otrzymania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa UOKiK, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
  - 1) do 10 000 zł - 4% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
  - 2) ponad 10 000 zł do 50 000 zł - 3% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
  - 3) ponad 50 000 zł do 100 000 zł - 2% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1 500 zł;
  - 4) ponad 100 000 zł - 1% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000 zł i nie więcej niż 100 000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji Prezesa UOKiK skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, ze zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2023 r. poz. 1634, ze zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535); art. 94 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1622, ze zm.).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej